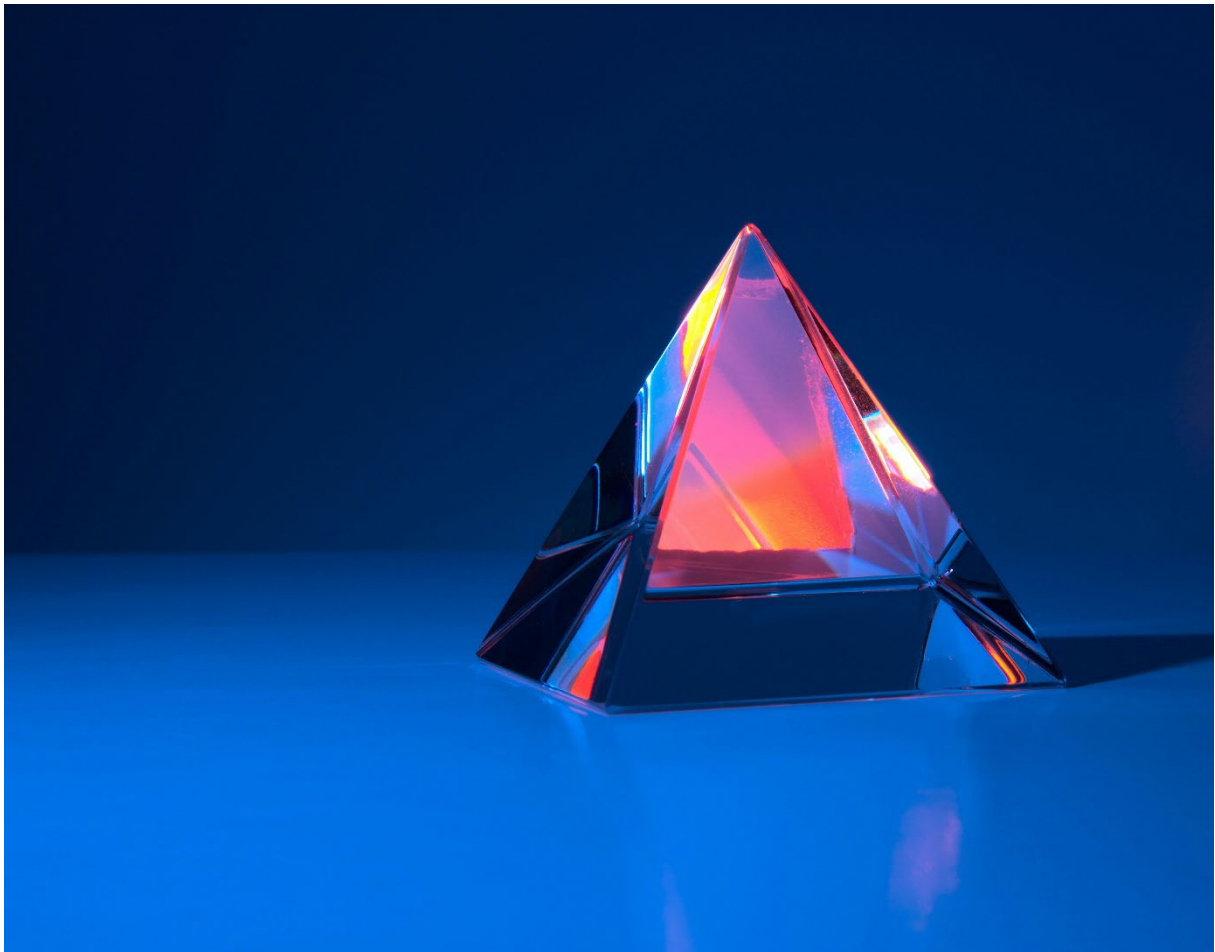

Nya rapporter och utredningar inom hälso- och sjukvård

December 2024 & Januari 2025

Folkhälsomyndigheten

Barns och ungas livsmedelskonsumtion

Folkhälsomyndigheten 2025

En delrapport inom regeringsuppdraget om att förbättra barns och ungas livsmedelskonsumtion med särskilt fokus på socioekonomiska skillnader.

[Rapporten i fulltext](#)

Den svenska narkotikasituationen 2024

Folkhälsomyndigheten 2025

Rapporten sammanfattar i huvudsak data från 2023, men redovisar även senare uppgifter från olika undersökningar. Rapporten innehåller till största del uppgifter som Folkhälsomyndigheten tillsammans med flera andra myndigheter rapporterat in till EU:s narkotikamyndighet, EUDA, år 2024. Rapporten ger en sammantagen bild av narkotikasituationen i Sverige och visar bland annat att användningen av narkotika ligger kvar på samma nivåer som tidigare. Ungefär 4 procent av befolkningen anger att de har använt narkotika någon gång under det senaste året. Samtidigt minskade de narkotikarelaterade dödsfallen med 30 procent mellan åren 2015 och 2023.

Levnadsvanor

[Rapporten i fulltext](#)

Existentiell hälsa och folkhälsa – Delredovisning av regeringsuppdrag

Folkhälsomyndigheten 2024

I rapporten presenteras resultat från en kartläggning av existentiell hälsa. Folkhälsomyndigheten har sammanställt internationell och svensk litteratur, vilka aktörer som arbetar inom området och med vad, och hur aspekter angående existentiella frågor mäts och följs upp.

Psykisk hälsa

[Rapporten i fulltext](#)

Falldefinitioner vid anmälan enligt smittskyddslagen

Folkhälsomyndigheten 2025

Version 12 av dokumentet. Falldefinitioner är utfärdade av Folkhälsomyndigheten för att skapa en enkel, översiktlig och gemensam vägledning för de sjukdomsfall som ska anmälas enligt smittskyddslagen.

Infektionssjukdomar

[Rapporten i fulltext](#)

Förekomsten av antikroppar mot SARS-CoV-2 i Sverige 16 september–2 oktober 2024 – En undersökning av blodprover från öppenvården i åtta regioner

Folkhälsomyndigheten 2024

Denna undersökning visar att cirka 97 procent av befolkningen i åtta regioner i september 2024 hade antikroppar mot SARS-CoV-2 i blodet. Andelen med antikroppar var hög i alla åldersgrupper, från 95 procent till 100 procent, och var något högre hos kvinnor än hos män.

Infektionssjukdomar

[Rapporten i fulltext](#)

Hur ser hälsa, livsvillkor och levnadsvanor ut bland äldre hbtqi-personer?

Folkhälsomyndigheten 2025

Faktablad som sammanfattar resultatet från en kartläggning av äldre hbtqi-personers hälsa och livsvillkor. Äldre hbtqi-personer har på gruppnivå en sämre hälsa än andra äldre och upplever oftare depression, ångest och social isolering. Förtroendet för vård och omsorg är lågt inom gruppen och många känner en oro över att i framtiden bli beroende av vård- och omsorgsinsatser.

Infektionssjukdomar, Levnadsvanor, Äldres hälsa

[Rapporten i fulltext](#)

Hälsoekonomisk utvärdering av catch-up vaccination för kvinnor 18–26 år mot HPV

Folkhälsomyndigheten 2024

I detta underlag presenteras hälsoekonomiska utvärderingar av riktade insatser för catch-up vaccination mot HPV av kvinnor 18–26 år.

Infektionssjukdomar

[Rapporten i fulltext](#)

“It takes a fool to remain sane” – Att vara ung i krisernas tidevarv. En studie med unga som medforskare

En studie genomförd av Uppsala universitet på uppdrag av Folkhälsomyndigheten. Studien använder diskussioner på sociala medier för att undersöka ungdomars syn på tiden efter covid-19-pandemin som präglas av flera pågående kriser i världen, och hur det påverkar deras psykiska hälsa.

Psykisk hälsa, Barn och ungdomars hälsa

[Rapporten i fulltext](#)

Kartläggning av aktörer med koppling till existentiell hälsa

Folkhälsomyndigheten 2024

Rapporten redovisar en kartläggning av arbete med existentiell hälsa i Sverige och beskriver aktörer och insatser på olika nivåer i samhället. Den utgör ett underlag till ett regeringsuppdrag om att genomföra insatser för att utveckla arbetet med existentiell hälsa inom ramen för den nationella folkhälsopolitiken.

Psykisk hälsa

[Rapporten i fulltext](#)

Kunskap om matmiljö och barns och ungas livsmedelskonsumtion

Folkhälsomyndigheten 2024

I rapporten presenteras en sammanställning av internationell forskning om matmiljö och barns och ungas livsmedelskonsumtion och matrelaterad hälsa, så som övervikt och obesitas.

Levnadsvanor, Barn och ungdomars hälsa

[Rapporten i fulltext](#)

NCDSim – en simuleringsmodell för den framtida utvecklingen av icke-smittsamma sjukdomar

Folkhälsomyndigheten 2025

Rapporten är en dokumentation av simuleringsmodellen NCDSim, som utvecklats inom ett samarbete mellan Folkhälsomyndigheten, Cancerfonden och Hjärt-Lungfonden. Modellen är ett verktyg för analys och framskrivning av den framtida sjukligheten i cancer och hjärt-kärlsjukdom och hur den påverkas av olika påverkbara riskfaktorer.

[Rapporten i fulltext](#)

Rekommendationer om vaccination mot humant papillomvirus (HPV)

Folkhälsomyndigheten 2024

Dessa rekommendationer syftar till att bidra till att fler i Sverige får ett skydd mot humant papillomvirus (HPV), och därmed minska förekomsten av HPV-orsakad cancer och bidra till förbättrad folkhälsa. Rekommendationerna vänder sig framför allt till hälso- och sjukvårdspersonal och regioner, och kan utgöra ett underlag för regionala beslut.

Infektionssjukdomar

[Rapporten i fulltext](#)

Samhället behöver främja en hälsosam livsmedelskonsumtion hos barn och unga

Folkhälsomyndigheten 2025

För att bryta utvecklingen av matrelaterade hälsobesvär som som övervikt, obesitas, diabetes typ 2 och frätskador på tänder bland barn och unga föreslår folkhälsomyndigheten tillsammans med Livsmedelsverket flera åtgärder. Ett förslag är att utreda reglering av marknadsföring av ohälsosamma livsmedel som riktas till barn och unga.

Levnadsvanor, Barn och ungdomars hälsa

[Rapporten i fulltext](#)

Skydd genom livet Rekommenderade vaccinationer till vuxna

Folkhälsomyndigheten 2024

Affisch/bild som ger en översikt av Folkhälsomyndighetens rekommendationer om vaccinationer för vuxna.

Infektionssjukdomar

[Bild](#)

Tillgång till vistelse i grönområden – Resultat från Miljöhälsoenkäten

Folkhälsomyndigheten 2025

Denna publikation utgår från Miljöhälsoenkäten 2023 och fokuserar på hälsorelaterade frågor kopplat till vistelse i och tillgång till grönområden. Resultaten visar bland annat att kvinnor i större utsträckning än män vistas i grönområden. Yngre personer vistas mindre i grönområden än äldre och högutbildade mer än lågutbildade.

Levnadsvanor

[Rapporten i fulltext](#)

Vaccination mot mpox – en andra uppdatering av rekommendationerna med anledning av en ökad spridning av mpox klad 1

Folkhälsomyndigheten 2024

Folkhälsomyndigheten har uppdaterat rekommendationerna för vilka som rekommenderas mpox-vaccination med anledning av en ökad spridning av klad 1. Uppdateringen av rekommendationerna för vaccinering gäller dem som ska resa till ett geografiskt område med pågående smittspridning av mpox i samhället, och som kan komma att utsättas för en särskild risk att exponeras för smitta.

Infektionssjukdomar

[Rapporten i fulltext](#)

HTA-rapporter

Avnavling vid en minut, vilket möjliggör stamcellsskörd, jämfört med senare avnavling – utfall för moder och barn

Frågeställning: Påverkan av avnavling vid precis en minut (då insamling av stamceller möjliggörs), jämfört med avnavling efter en minut, hos nyfödda spädbarn och mödrar vid fullgången graviditet ($\geq 37+0$), avseende spädbarns- och mödrasjuklighet.

Svar: Förutom för blödning efter förlossningen för mamman, fanns det inga data för utfall som är kritiska för beslutsfattande angående effekter av tidig kontra sen avnavling hos nyfödda spädbarn och mödrar med fullgången graviditet. Det fanns sparsamt med data för viktiga spädbarnsutfall, dock sågs skillnader, med måttlig vetenskaplig tillförlitlighet, avseende vissa blodvärden för barnet (omedelbar hematokritnivå och blodvärde kort tid efter födseln) med $<10\%$ minskning och medelvärden inom normalområdet i såväl gruppen med tidig som med sen avnavling, med högre värden för sen avnavling.

Sammanfattningsvis, även om befintliga resultat inte tyder på några större viktiga risker för barn eller modern, medför viktiga kunskapsluckor vad gäller kritiska utfall att definitiva slutsatser om säkerheten med avnavling vid precis 1 minut inte kan dras.

Kvinnosjukdomar och förlossning

[Rapporten i fulltext](#)

En systematisk översikt om triage med specifika skalor eller instrument på akutmottagning för vuxna

CAMTÖ 2024

Frågeställning: På akutmottagningar av idag används oftast specifika skalor/instrument för att prioritera i vilken turordning patienter bör bedömas av läkare (triage). Syftet var att granska studier som jämfört triage med och utan att sådana specifika skalor/instrument används.

Svar: Det påträffades inte någon randomiserad studie och endast en relevant observationsstudie. Den visade att en snabb klinisk bedömning var bättre på att identifiera patienter med risk att dö inom 48 timmar än en specifik skala eller instrument.

Akut vård

[Rapporten i fulltext](#)

IPL-behandling för torra ögon HTA Region Stockholm 2024:03

Frågeställning: Vilka effekter och risker innebär behandling med IPL vid torra ögon?
Svar: Resultaten visar att IPL troligen ger en kliniskt relevant minskning av symtom på torra ögon jämfört med att inte få någon behandling alls. Det är däremot oklart om IPL har en kliniskt relevant effekt på symtomen om den ges som tillägg till standardbehandling. Det är även oklart vilka biverkningar eller risker behandlingen medför. För att kunna dra starkare slutsatser om effekten av IPL som tillägg till standardbehandling behövs det enligt HTA Region Stockholm fler randomiserade studier med förregistrerade protokoll och med tillägg av placebobehandling.

Ögonsjukdomar

[Rapporten i fulltext](#)

Nytta och risker av akutmottagningar med jämfört med akutmottagningar utan ansluten primärvårdsdriven närakut

HTA-Centrum Västra Götalandsregionen 2024

Frågeställning: I denna rapport har vi utvärderat frågeställningen om etablering av en primärvårdsdriven närakut i anslutning till och med gemensam triage med en akutmottagning medför risker och/eller nytta i jämförelse med att akutintaget drivs utan en närakut för barn och vuxna som söker akut vård.

Svar: Litteratursökningen identifierade inga relevanta studier som undersökte utfallsmått som är kritiska (dödlighet eller allvarliga komplikationer) eller viktiga (tid till läkare, tid till beslut om inläggning, patientnöjdhet, oplanerade återbesök, trängsel, resursutnyttjande och vårdnivå) för beslutsfattande.

Akut vård

[Rapporten i fulltext](#)

Myndigheten för delaktighet

Att få det stöd man behöver

Myndigheten för delaktighet 2024

I rapporten undersöks utvecklingen inom hjälpmedelsområdet. Man har undersökt om de personer som behöver hjälpmedel får de lösningar och det stöd som de behöver. Det fokuseras också på några aspekter som påverkar och styr utbudet av hjälpmedel och det stöd som erbjuds inom hjälpmedelsförsörjningen.

Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin

[Rapporten i fulltext](#)

SBU

SBU Kommenterar

Insatser för att motverka social isolering och ensamhet i befolkningen

SBU Kommenterar 2024

Här sammanfattar och kommenterar SBU en kartläggning publicerad i tidskriften Campbell Systematic Reviews i april 2024 med titeln *In-person interventions to reduce social isolation and loneliness: An evidence and gap map* (Welch).

Psykisk hälsa

[Rapporten i fulltext](#)

Psykologisk behandling till barn och unga som utsatts för sexuellt våld SBU Kommenterar 2024

Här sammanfattar och kommenterar SBU en systematisk översikt, publicerad i Cochrane Collaboration Library den 25 maj 2023. Författarna av översikten bedömer att ingen av det flertal psykologiska behandlingar som används (TF-KBT, EMDR, stödterapi till barn, familjeterapi och psykodynamisk terapi) är bättre än sedvanlig handläggning och behandling för att hjälpa barn och unga att bearbeta konsekvenserna av sexuellt våld.

Psykisk hälsa, Barn och ungdomars hälsa

[Rapporten i fulltext](#)

SBU:s Upplysningstjänst

Motiverande samtal för personer med autism eller personer med intellektuell funktionsnedsättning

SBU:s Upplysningstjänst 2024

Frågeställning: Vilken sammanställd forskning finns om motiverande samtal för personer med autism eller personer med lindrig till måttlig intellektuell funktionsnedsättning?

Svar: SBU:s upplysningstjänst har efter litteratursökning och bedömning av risk för bias i systematiska översikter inte redovisat någon systematisk översikt i svaret.

[Rapporten i fulltext](#)

TLV

Försöksverksamhet med farmaceutisk tjänst – slutrapport

TLV 2024

TLV har genomfört ett regeringsuppdrag (2021–2024) för att testa två farmaceutiska tjänster på apotek:

Inhalationsvägledning och Apotekens läkemedelssamtal.

Målet är att förbättra hur patienterna använder läkemedlen genom att apoteken ger dem farmaceutisk rådgivning. Sammanfattningsvis visar försöken att båda tjänsterna kan förbättra hur patienterna använder sina läkemedel och att tjänsterna kan införas på apotek. Effekten har visats i vetenskapliga utvärderingar. Införandet förutsätter att finansiering, reglering och att en teknisk lösning som gör det möjligt att utföra tjänsterna är på plats.

[Rapporten i fulltext](#)

Hälsoekonomiska bedömningar av nya klinikläkemedel med fokus på cancer, delrapport 2

TLV 2025

Regeringen har gett TLV i uppdrag att genomföra hälsoekonomiska bedömningar av läkemedel som ska användas på klinik, med fokus på läkemedel som är avsedda att användas för behandling av cancer. Det här är den andra delrapporten i uppdraget.

Cancersjukdomar

[Rapporten i fulltext](#)

Internationell prisjämförelse av läkemedel 2024

TLV 2024

Svenska läkemedelspriser är jämförelsevis låga sett ur ett internationellt perspektiv. År 2024 var priserna i Sverige de lägsta för läkemedel med generisk konkurrens jämfört med ett urval av 19 andra europeiska länder. Läkemedel med generisk konkurrens, som i Sverige ingår i periodens vara-systemet, har varit bland de lägsta sedan år 2014. För läkemedel utan generisk konkurrens var svenska läkemedelspriser de sjätte lägsta och har sedan år 2014 blivit allt lägre i förhållande till priserna i andra länder.

[Rapporten i fulltext](#)

Praktiska förutsättningar för stärkt tillgång till läkemedel vid sällsynta hälsotillstånd

TLV 2025

TLV har regeringens uppdrag att fortsätta analysera förutsättningarna och utveckla verktyg för att stärka tillgången till läkemedel vid sällsynta hälsotillstånd inom det nuvarande systemet. I uppdraget ingår att statens kostnader för läkemedel inte ska öka.
Sällsynta sjukdomar

[Rapporten i fulltext](#)

Samordna det nationella arbetet med att genomföra HTA-förordningen

TLV 2024

Regeringen har gett Läkemedelsverket, Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) och Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) i uppdrag att samordna det nationella arbetet med att genomföra den nya HTA-förordningen. Målsättningen är att ta fram effektiva och ändamålsenliga nationella processer som gynnar svensk hälso- och sjukvård.

[Rapporten i fulltext](#)

Slutsatser och bedömningar om högre takpriser för antibiotika

TLV 2024

TLV:s takpriser sätter gränsen för hur höga läkemedelspriser som läkemedelsförmånerna tillåter i en förpackningsstorleksgrupp med utbytbara läkemedel. Under 2023 beslutade TLV vid två tillfällen att höja takpriserna för vissa läkemedel, vilket bland annat resulterade i att en hög andel antibiotika i periodens vara-systemet fick ett högre takpris. I regeringsuppdraget har TLV undersökt hur tillgången till, prissättningen av och konkurrensen för antibiotika i periodens vara-systemet har utvecklats sedan myndighetens takprishöjningar.

[Rapporten i fulltext](#)

Uppföljning av apoteksmarknadens utveckling 2024

TLV 2024

Varje år genomför TLV en uppföljning av apoteksmarknadens utveckling, bland annat med avseende på tillgänglighet till apotek, farmaceutisk service och lönsamhet. Denna uppföljning innehåller TLV:s bedömning av hur apoteksmarknaden förväntas utvecklas de närmaste åren och ligger till grund för att besluta om det finns ett behov av att se över apotekens reglerade handelsmarginal.

[Rapporten i fulltext](#)

Vård- och omsorgsanalys

Erfarenheter av estetisk kirurgi och injektionsbehandlingar

Vård- och omsorgsanalys 2024

År 2021 infördes lagen (2021:363) om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar, LEKEI, i Sverige för att reglera de mest riskfyllda behandlingarna. Myndigheten för vård- och omsorgsanalys har fått i uppdrag av regeringen att analysera och följa upp konsekvenserna av den nya lagen.

Denna promemoria är en delredovisning av uppdraget. Utöver att beskriva vad lagen innehåller, ges en bild av estetisk kirurgi och injektionsbehandlingar i Sverige i dag.

[Rapporten i fulltext](#)

Veta för att välja

Vård- och omsorgsanalys 2024

I rapporten, som tagits fram på uppdrag av regeringen, lämnar myndigheten förslag på indikatorer som kan ingå i en nationell jämförelsetjänst för vårdcentraler, samt vilka kriterier de behöver uppfylla. Vårdanalys föreslår också hur jämförelsetjänsten kan tillhandahållas för befolkningen.

[Rapporten i fulltext](#)

Välkommen till Sjukhusbiblioteken i Värmland

<https://www.regionvarmland.se/regionvarmland/kultur/sjukhusbiblioteken>

Arvika

010-831 20 76

sjukhusbiblioteket.arvika@regionvarmland.se

Karlstad

010-831 51 44

sjukhusbiblioteket.karlstad@regionvarmland.se

Torsby

010-834 74 05

sjukhusbiblioteket.torsby@regionvarmland.se